

1950. Opak toho, co vidíte v amerických filmech a seriálech jako M.A.S.H. Hrůza na mostě korunovala americký úprk z Pchjongjangu

- editor007 | 1. července 2024

KOREA: Korejskou válku dnes vnímáme především jako pozadí pro vtípky vypečených doktorů ze seriálu M.A.S.H. První horký konflikt studené války byl přitom krvavou lázní a Američané v něm málem utrpěli strategickou porážku. Odvrácenou tvář „zapomenuté války“ zachytil Max Desfor. Jeho příběh si přečtete v dalším díle seriálu Slavné fotografie.

Vypadají jako mravenci. Stovky vyděšených lidí se plazí po zprohýbané konstrukci mostu, v uzlících na zádech si nesou nejcennější majetek. Zoufale se snaží dostat na druhý břeh do bezpečí před postupujícími jednotkami komunistické Číny. Pád by znamenal jistou smrt, vždyť řeka Tedong má v prosinci jen pár stupňů. A na protějším břehu čekají stovky dalších zoufalců...

Maxu Desforovi mrznou prsty, přesto zběsile mačká spoušť. Sedmatřicetiletý fotograf agentury AP na Korejský poloostrov dorazil o pár měsíců dříve společně s americkými jednotkami, aby dokumentoval tažení generála Douglase MacArthura proti agresi severokorejského diktátora Kim Ir-sena. Viděl osvobození Soulu, obsazení Pchjongjangu, dokonce si skočil padákem...

Ale v listopadu 1950 se karta obrátila. Do války vstoupila komunistická Čína. MacArthura vylákala k bojům u čínských hranic a svérázný velitel v čapce filipínského maršála slíbil, že američtí vojáci budou do Vánoc doma. Jak se přepočítal! Číňané v hornatém terénu těžili z kratších zásobovacích linií, podařilo se jim i vymazat leteckou převahu nepřítele. Jednotky OSN (po boku Američanů v Koreji bojovalo například i pět tisíc Turků) nemohly čtvrtmilionové armádě Maových „dobrovolníků“ čelit.

Americká 8. armáda byla rozdracena v údolí řeky Čchongčchon a MacArthur musel zdecimované a demoralizované muže v rychlosti stáhnout na jih. Byl to nejdelší ústup americké jednotky v historii, zahanbený generál jen marně volal po jaderném útoku na Čínu. Číňané opět dobyli Pchjongajng i Soul a za ustupujícími Američany pádily tisíce korejských uprchlíků.

V tu chvíli nastala hvězdná hodina Maxe Desfora. Zřejmě nejslavnější fotku korejské války pořídil 4. prosince u mostu přes řeku Tedong. Ve dvacátých letech ho postavili Japonci a v severokorejské metropoli stojí dodnes. Desfor ho ovšem nemohl použít, protože už byl zničený. Řeku přešel v džípu přes pontonový most a při jízdě podél jejího jižního břehu si náhle všiml trsů vyděšených uprchlíků rozetých na pokroucené konstrukci.

„Najednou jsem viděl něco neuvěřitelného. Přes zohýbané traverzy mostu se doslova plazily zástupy lidí. Byli v útrokách mostu, lezli po něm a jen tak tak, že nespádli do mrazivých vod,“ vzpomínal o půl století později. „Měl jsem ruce tak zmrzlé, že jsem málem nedokázal zmáčknout spoušť. Ani jsem nedofotil celý film, taková byla zima.“

Za fotku o rok později dostal Pulitzerovu cenu. „Všechny jeho snímky z Koreje se vyznačují tím, co dělá mimořádnou zpravodajskou fotografií: představivostí, minimálními ohledy na vlastní bezpečí, lidským rozměrem a schopností vypovědět celý příběh v jediném snímku,“ konstatovala porota.

Pro Maxe Desfora to bylo zasloužené vyvrcholení fotografické kariéry. Narodil se v roce 1913 do židovské rodiny z Bronxu, k agentuře AP nastoupil ve dvaceti letech jako poslíček. Za druhé světové dokumentoval boje v Pacifiku, jeho fotoaparát zachytil bombardér Enola Gay vracející se od Hirošimy i japonskou kapitulaci na palubě bitevní lodi USS Missouri.

Korejská válka pro něj byla až do konce života osobní záležitostí. Na vlastní oči viděl popravené civilisty zahrabané ve sněhu, rozstřílené ulice Soulu i řady bílých křížů na hrobech Američanů, kteří během války na Korejském poloostrově položili život. Je to konflikt, jenž nikdy neskončil. Krvavé boje jen přerušilo příměří z roku 1953, které zabetonovalo rozdělení poloostrova podél 38. rovnoběžky.

„Korejské válce se říká zapomenutá válka. Hlavním důvodem je fakt, že naši vojáci se po návratu nedočkali vítězné přehlídky, stát jim nepomohl, za své úsilí nebyli citováni v armádním rozkazu. Byli kompletně zapomenuti,“ uvedl Desfor v roce 2010 pro BBC. Zemřel před šesti lety v pozhnaném věku 104 let. Do konce života to byl činorodý chlapík, o čemž svědčí i fakt, že se ve svých osmadevadesáti letech podruhé oženil.

[ZDROJ](#)